

Ștefan DUMITRAȘCU

Despre Sectorul 3, într-o clipă de răgaz...

(interviu de Constantin Hostiuc)

Constantin Hostiuc: Vă invit sau vă provoc la o „povestire” liberă a stării sectorului pe care îl „păstoriți”, la o „zicere” a problemelor sau „darurilor” lui pe limba omului simplu, care, stăpânește mai puțin vocabularul la lucru al unui specialist, dar care suferă sau se bucură alături de locul în care trăiește.

Ștefan Dumitrașcu: Un mare „De acord!” acestei invitații, cu atât mai mult cu cât, la noi, tehnica de a impune sau sugera un limbaj „superspecializat” unor oameni care pur și simplu nu sunt interesați să-l știe, nu doresc să intre în contact cu el, de tip corporatist, e făcut tocmai pentru a distruge un anumit nivel natural de înțelegere a lucrurilor, acela care face apel la lucrul spus comun, la bunul-simț, la receptarea imediată a ceea ce se dorește să fie comunicat. Iar rezultatele sunt dramatice, încât ajungi să vezi copii de 5-6 ani care, atunci când își salută părinții, le aruncă un aproximativ: „Bună ziua!” în loc de – așa cum eram noi deprinși – să li se adreseze celor mai în vârstă cu „Sărut mâna!”. În ce mă privește, nici astăzi eu nu pot vorbi cu tatăl meu cu o adresare de tipul: „Ce faci, Emile?”

Sigur că există presiunea adresării „super-colocviale”, bătaia pe burtă cu toată lumea, sigur că putem fi luați de retrograzi atunci când milităm pentru respectul neprefăcut, dar începând chiar de la acest tipar, după mine nepermis de ușor acceptat în sensul demonetizării lui într-o amicalitate prea groasă, spun și cred că acest limbaj care ucide bariere, dar și valori, ne poate duce la un trai mai prosper, mai democratic, dar în niciun caz nu la un „trăit” mai bine.

C.H.: Cândva, apropo de această barieră de limbaj despre care ne facem că uităm că asigură și un anumit nivel de intelectualitate în dialog, l-am avut ca interlocutor pe Alvaro Siza, un om de o eleganță rară a inteligenței și pe care, apropo de aceasta temă a democratizării cu orice preț, a invaziei globalizării, l-am întrebat cum crede că receptează, după părerea lui, națiunile mai mici presiunea imensă a agresiunii corporatiste, până la urmă. Și mi-a răspuns, atunci, cu niște vorbe care azi mi se par încă și mai valabile „Globalizarea este o invazie care verifică potențialul, forța națiunilor mici. Dacă există în tine valoare, rezisti fără nicio problemă; dacă nu, cedezi în fața acesteia...” După cum îmi amintesc și de răspunsul lui întristător la întrebarea „De ce nu ați construit nimic în România?” – „Nu am fost invitat vreodată...”

Ș.D.: Apropo de acest subiect, al invitării unui arhitect mare care să construiască la noi – cu tot acest val de suspiciuni ridicat de diverșii candidați la Primărie, a început să îți fie frică să și gândești astfel de operațiuni, pentru că pe de o parte vei fi luat la întrebări – despre banii ori relațiile care intră în joc, imediat urmate de suspiciunea de aranjamente ș.a.m.d, iar pe de altă parte, nu poți să nu îți pui problema unei invitații care, din considerente de „viață românească”, ar avea „șanse” să nu poată fi urmată... Asta trecând peste faptul că te poți trezi

About District 3: A moment of respite ...

Constantin Hostiuc: Let me invite or provoke you to tell freely the „story” about the condition of the district you shepherd, to say „something” about the troubles or „bounties” in a simple language that could be understood by someone who is less conversant with a specialised vocabulary but suffers or is happy about the place in which he/she lives.

Ștefan Dumitrașcu: A huge „Yes” to your invitation, all the more that some people feel like imposing or suggesting an „overspecialised” language to people who simply are not very interested to hear it, because this kind of corporatist language is meant to wreck the natural understanding of things, of common-sensical, clear, unmediated communication. The results are dramatic indeed: you can see 5-6 year olds who address their parents with „Hi!” instead of „How do you do” (approx. trans. of the Romanian „I kiss your hand”, translator’s-note) as we did. I cannot address my father, even today, with „How are you, Emil?” Of course, it is trendy to use such an over-informal language, to be hail-fellow with everyone; certainly, people may raise their eyebrows and think you are old-fashioned because you stand for genuine respect; yet starting from this very pattern, which in my opinion is too easily accepted and slips into gross amicability and destroys barriers and with them also values though may lead to prosperity and a democratic standard of living, well, this pattern will never produce a really good „lifestyle”.

C.H.: Talking about this language barrier that we pretend to forget about but makes a dialog more intellectual, I remember my interview with Alvaro Siza, a man of high intellectual distinction; when we discussed about democratisation at all costs and the all-embracing globalisation, I asked him what he thought about the way in which smaller nations reacted to the huge pressure of corporatist aggression, after all. He said something that I think is true even today: „Globalisation is an assault that checks on the potential and strength of smaller nations. If you have values you hold to, then you can withstand it; if not, then you yield to it” I also remember his saddening answer to the question: „Why have you never built in Romania?” „I’ve never been invited”

S.D.: Talking about inviting a prominent architect ... when you think about this proclivity to mistrust that various competitors to mayorhood seem to cultivate, you are afraid of even thinking about such things for fear you might be questioned as to the money and connections at play, about the fact that you might be suspected of pulling all sorts of strings; on the other hand, you can’t help thinking that such an invitation would have every „chance” to fail on the grounds of „Romanian morals”. Besides, you may risk to be heckled by certain „high-brows” from the top administration with questions like: „Who on earth is this fellow, Calatrava ???” Actually, we had contacted the Spanish

interpelat de oamenii de mare respirație culturală din administrația superioară cu întrebări de tipul „Cine, e, domnule, și Calatrava ăsta???” Arhitectul spaniol fiind contactat de noi pentru a ne ajuta la finisarea mallului recent deschis (Park Lake, n.n.), unul care și-a pus probleme de arhitectură, dincolo de latura comercială a unui super-magazin din această categorie.

Sectoare, cartiere, comunitate

C.H.: Să „venim” la baze: în afară de Sectorul 6, Sectorul 3 e cel mai mare oraș din România după București.

Ș.D.: Chiar este – avem, oficial, 475.000 de locuitori. Ca suprafață, Sectorul 1 este cel mai întins, dar ca număr de locuitori, suntem pe primul loc între sectoarele bucureștene și, așa cum s-a sugerat mai sus, cea mai mare „aglomerare urbană” după Capitală, considerată ca întreg.

C.H.: În sector, există vreo contabilizare a diferitelor etnii sau naționalități care trăiesc aici? Întrebarea nefiind una de natură constatativă, sociologică, cât una care ar lega răspunsul de posibilele lui consecințe urbanistice – dacă în acest mini-oraș trăiesc mai multe realități etnice, sunt ele grupate, eventual, în jurul unor semne, unor monumente de referință pentru respectiva comunitate?

Ș.D.: Există niște numărători de acest fel, care se fac de Anuarul pentru Statistică al Municipiului București, dar după știința mea o asemenea adunare de tip segregacionist nu există în Sector.

C.H.: O aproximare cantitativă probabil că e necesară, însă, repet – întrebarea nu dorea un răspuns în această direcție, ci unul care ar fi privit patrimoniul comunităților respective, al punctelor lor de orientare, de auto-recunoaștere și, de aici plecând, al „punctelor de reper în haos”, ca să parafrazăm titlul unei cărți de altădată.

architect to help us with the finishing of the recently opened mall, one that posed some architectural problems beyond the commercial side of such a super-store.

Town’s administrative areas, districts, community

C.H.: Let us begin from scratch: besides District 6, District 3 is the biggest town in Romania after Bucharest taken as a whole.

SD: Exactly; officially there are 475,000 inhabitants. District 1 has the largest area, but in matters of number of inhabitants this district takes the first place among Bucharest’s districts and, as it has been suggested, the largest „urban agglomeration” after Bucharest as a whole.

C.H.: Is there any statistics regarding the various ethnic groups or nationalities in this district? My question is neither factual, nor sociological, but one that might connect the answer with the urbanistic effects – if there are several ethnic groups in this mini-town, are they possibly grouped around certain significant monuments for that community?

S.D.: There are some statistics published in the Yearbook for Statistics of Bucharest Municipality, yet to my knowledge there is not such segregation in this district.

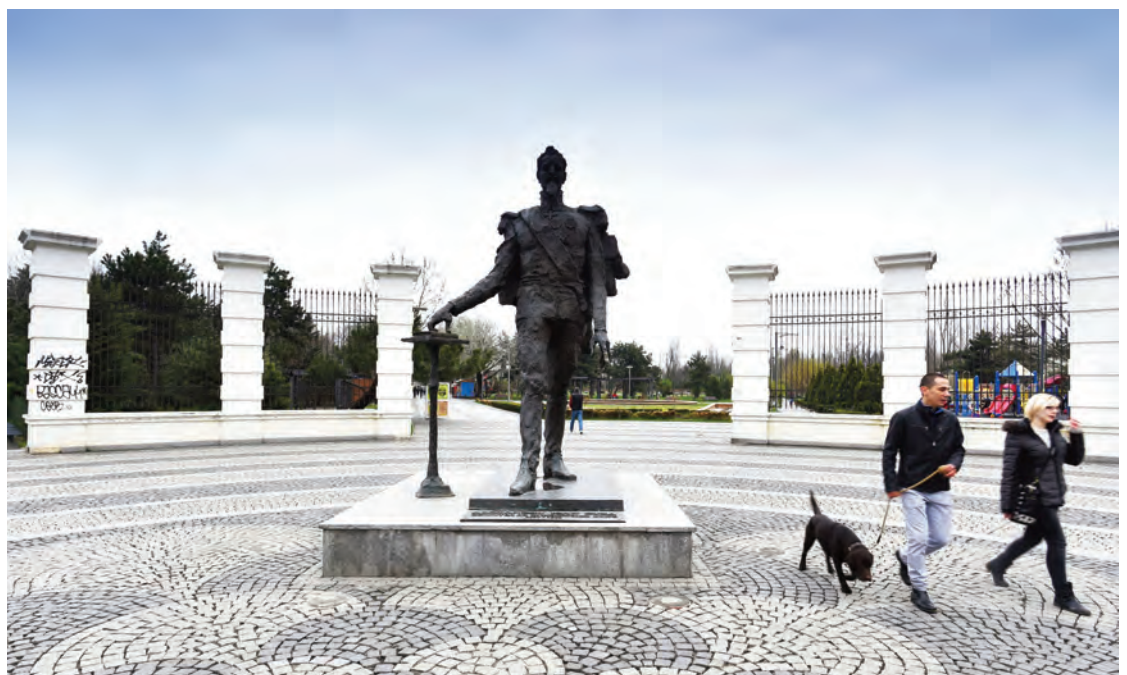
C.H.: It is necessary to have such a quantitative estimate; yet, as I said, my question elicited a different answer, one regarding the heritage of such a community, of its landmarks, self-awareness and, starting from here, of the „landmarks in chaos”, just to paraphrase the title of a book of yore.

S.D.: If we put it this way and take heed of the groups, we could state, for instance, that there is unity in diversity in some areas built according to the good or bad habits of their dwellers; let’s think of Cotroceni and Ferentari, which could be considered as natural segregation zones.

statuia lui Alexandru Ioan Cuza, emblema posibilă a Sectorului 3, autor Ioan Bolborea

statue of the ruler Alexandru Ioan Cuza, possible emblem of the 3rd District, author Ioan Bolborea

foto / photo: Vlad Eftenie

Ș.D.: Dacă am discuta astfel, orientându-ne cumva în direcția grupurilor, am putea să susținem, de pildă, o unitate în diversitate apropo de zone construite conform unor obiceiuri mai bune sau mai rele a celor ce o locuiesc – să ne gândim la Cotroceni și Ferentari, zone care pot să fie privite ca niște segregări naturale.

C.H.: Aici și-ar avea locul, cred că mai mult din păcate pentru starea de azi a Capitalei, și o discuție despre divizarea aleatorie a Bucureștiului în „orașe” diferite, câte unul pentru fiecare sector, ca și despre utilitatea ori oportunitatea ca un primar ales să fie pus în situația de a privi și trata omogen și echidistant zone atât de antagonice precum acelea pe care le-ați menționat, ambele obligate fiind să țină de o aceeași gândire politică administrativă – Ferentarii și Cotroceni fiind un excelent exemplu. Te poți plimba dimineața foarte liniștit pe străzile generoase și pline de natură ale Cotrocenilor, dar poate că e mai bine să nu faci asta în Prelungirea Ferentari – oamenii, chiar dacă trăiesc în același oraș, ba chiar în același sector, au timpi de lucru și de odihnă diferiți, valori și repere fundamentale deosebite. Ceea ce ne trimite, cumva, la o istorie mai veche a Bucureștilor, în care urbea era divizată în câteva zeci de cartiere – care, cel mai probabil, se grupau în jurul bisericilor, inițial.

Paradoxuri trăite

Ș.D.: Sigur – și acesta cred că este un dat al Capitalei – există situația de fapt în care se adună sub o aceeași umbrelă entități neomogene, și așa s-a întâmplat, probabil se mai întâmplă și acum, în Sectorul 3. Să spunem că, în acest moment, Sectorul cuprinde și o bună parte din zona centrală, zona veche a orașului, până la Unirii, dar că apoi el continuă, într-o direcție, până în acest cartier ultra-muncitoresc care a fost și încă este Republica, unde la o vreme erau cca 30.000 de muncitori, dar și alte părți integrate cu anasâna aceluiași sector, cum a fost întreprinderea 23 August, adăugată Sectorului numai pentru a face cumva parte din București. Așa că găsim aici forme de locuire din cele mai variate, de la case vechi de târg sau boierești la cele rurale, de la blocuri mici la blocuri uriașe de apartamente colective. După cum există și zone blocate de case compacte, mai vechi sau mai noi, care, intrate în „patrimoniul” Sectorului, au trebuit gospodărite după tipicul urban – li s-au pus curent, gaze, apă, telefonie ș.a.m.d.

Și, peste toate acestea, mai avem și o situație extrem de specială – odată cu promulgarea Legii 420, aproape jumătate din teritoriul Bucureștiului este zonă arheologică: dacă ne hotărâm, în această jumătate, să săpăm sub locuințele actuale, ni se spune că vom găsi vestigii de civilizație și de cultură de mare vechime. Această situație paradoxală declarativă tinde să facă aproape orice loc din Capitală subiect de Patrimoniu, pe când în realitate, în ordinea strictă și argumentată a obiectelor sau zonelor care mai păstrează lucruri originale, cred că număratoarea acestora poate fi făcută pe degetele de la mâini și de la picioare. Cred că se exagerează mult în această direcție a „sanctificării” zonelor rezervate – o arie se rezervă în principiu, se protejează numai dacă acolo este cu adevărat ceva de păstrat – așa ar fi normal, firesc, numai că la noi se fac și foarte multe excese. Și din acest motiv, în ciuda faptului că iubesc Bucureștiul, acest oraș care, personal, mi-a oferit foarte multe, căci este un oraș bogat în oferte pentru oricine, nu înseamnă că nu-l pot critica, uneori radical și profund.

C.H.: Unfortunately for the current condition of our capital, we could broach as well the problem of the random division of Bucharest in different „towns”, one for each district, and also the usefulness and appropriateness with which each elected mayor should look at and deal with such conflicting zones as those you mentioned uniformly, because he/she has to follow the same policies in these cases; Ferentari and Cotroceni are excellent examples. You could fully enjoy a morning walk on Cotroceni’s streets, but it is not advisable to do the same, say, on Prelungirea Ferentari; even if people inhabit the same city or district they have different work and leisure hours, sometimes completely different values and landmarks. Which reminds us of a more ancient history of Bucharest, when the town was divided in a handful of neighbourhoods, probably grouped around churches, in the beginning.

Experiențate contradicții

S.D.: You are right; it seems it is a fact of the capital’s life: there are diverse entities under the same umbrella, which happens even today in District 3. Today this district circumscribes a good portion of the central area, the old town up to Unirii Square, and then spreads to Republica dormitory, the Republica Works employing once 30,000 workers; yet there are other parts that had been integrated by force into the same district, as it was the case of 23 August Works, pushed into this district just to make room for it in Bucharest. Here we can find all sorts of housing, from old lower-class houses to upper-class mansions, from rural houses or smaller block of flats to huge collective housing. There are also areas blocked by old compact or more recent housing that, once part of the district „heritage” had to be administrated according to urban patterns – they had electricity, gas, water, phone, etc., installed. What is more, we have to deal with a particular situation; following the passing of Act 420, almost half of Bucharest’s territory is an archaeological zone. We are told that if we decide to dig under the current houses, we’ll find very ancient cultural vestiges. This acknowledged paradox tends to make any location in town into a Heritage issue, when, if we judged fairly, with arguments, I mean, and started counting, the zones that do have original things are no more than the fingers and the toes put together. I think they overexaggerate and „sanctify” such reservation areas – in principle, an area is protected and reserved only if there is something really valuable to keep; that would be normal, but people tend to exaggerate here. And for this reason, despite my love of Bucharest, which offered me and to many others a lot of good things, because it is a generous town, I will criticise it sometimes radically and deeply.

C.H.: This statement comes from your unconditional exercise of real appropriation of this town and, certainly, from the fact that you know it thoroughly. Unfortunately, those who have „dismounted” to settle here recently are less and less interested by the town’s values and substance – as much as has been left – with the effect that they neither understand, nor respect it. For this reason, it will be harder and harder to discover the „genius loci”, because those who come, if they do not bring their own values and enrich it, too, they will simply leech the town. We could also talk about the way and the pace at which the town reinvented itself – under the King, for the first time, when it was modernised, and later, in the interwar period and

Bucharest, reinvented places / 3rd District

C.H.: Asta prevalându-vă, să zicem, de exercițiul necondiționat al apropierii reale față de acest oraș, ca și de o bună cunoaștere a lui. Din păcate, tot mai des, mai recent, cei care „descalcă” în oraș sunt din ce în ce mai puțin interesați de valorile și de substanța lui, atâta câtă mai este, consecința fiind că nici nu înțeleg, nici nu respectă nimic. Condiții în care va fi din ce în ce mai greu să ne dorim să vorbim sau să descoperim un „geniu al locului” – pentru că dacă cei care ajung aici nu vin și cu surplusul lor de valori, ei doar parazitează orașul fără a-l și îmbogăți în vreun fel.

Și ar mai fi aici de vorbit despre felul și ritmul în care acest oraș s-a reinventat – sub Rege pentru prima dată, în sensul începutului lui de modernizare, mai apoi în Interbelic, ulterior chiar sub comuniști, dar iată că au trecut aproape trei decenii de libertate, de democrație, și nimeni nu pare a ști sau a bănuși în ce sens ar trebui reinventat Bucureștiul contemporan. Îmi amintesc de mult discutata inițiativă a dlui Beldiman, de acum niște ani, care își dorea să transforme Calea Victoriei în arteră culturală – iarăși, în bună tradiție românească, un lucru minunat început și dezastruos continuat. Ceea ce vreau să spun este că atât pentru Capitală în întregul ei, dar și pentru fiecare Sector, ar trebui descoperită și urmărită o mare vocație. În jurul căreia sunt absolut convins că oamenii s-ar aduna...

Ș.D.: Ca să duc mai departe comparația: atunci când am luat în primire acest spațiu, am considerat de datoria noastră să intrăm în acest „apartament” și să-l facem bine, să-l igienizăm, să-l curățăm, să-l facem decent, dar nu puteam pentru că acest loc de trăit al nostru ar fi fost, chipurile, sufocat de valori artistice incomensurabile, să zicem fresce, de care trebuia avut grijă fundamental, pentru a nu le distruge. Și, de foarte multe ori, te-ai aflat în situația de a afla că acele opere neprețuite sunt, de fapt, o adunătură cu totul discutabilă de kitschuri, față de care igiena bidinelei ar fi fost de dorit. Statisticile, apropo de legitimarea acestor valori, spun, de pildă, că România are peste 24.000 de monumente care trebuie protejate, în vreme ce Franța are puțin peste 26.000 – deci, ca numărătoare vorbind, aproape i-am bătut... asta la două istorii ale civilizației sau arhitecturii care suportă cu greu comparație.

Genius loci, între treabă și grabă

C.H.: Ceea ce înseamnă inclusiv că ar trebui să stăm bine și foarte bine, mai ales pentru Capitală, la nivelul repere

even under the communist regime. Now, after three decades of freedom and democracy nobody seems to know or even guess how this contemporary town should be reinvented. I remember Beldiman's initiative, which was debated at length; he proposed, in fact, the conversion of Victoria Avenue into a cultural thoroughfare – again, everything ended up in the well-known Romanian tradition when something is muddled through. What I want to say is that for both the capital as a whole and for each district, one should try and find its major calling. I am sure that people would gather around this kind of approach ...

S.D.: Let me add something to your comparison; when I occupied my position in the administration of this district, I thought it was our duty to enter this „apartment” and sanitize, clean and make it into something decent, but we could not do it properly, because this place for living was supposedly chocked with unparalleled artistic values, say, frescoes, that one had to look after with the utmost care and not destroy them. More often than not, you would find out in the end that these invaluable works of art were just a bunch of kitsch artefacts and all they needed was a good brushstroke. Speaking about statistics, by the way, they say that there are more than 24,000 monuments in Romania that need protections, while in France, there are around 26,000 – so, we've almost beaten them ... in statistics, so to speak, but we are talking about two architectural or civilisation histories that can hardly be compared.

Genius loci, between work and hurry

C.H.: Which also means that we stand well, particularly in Bucharest, as concerns the architectural or artistic landmarks or as CiprianMihali has put it, in „attribute-places”. So, which would be the attribute places one would instantly recognize in District 3? What should we place on the emblem or the flag of this district?

S.D.: I think that many objects could compete for this honorific title, but now the image of this part of the town would be easily identifiable with the statue of Alexandru Ioan Cuza standing in the homonymous park. I think that even its figurative plastic, which also goes hand in hand with the surrounding landscaping, could be the emblem – for the moment, at least, - of the whole District.

amfiteatrul propus pentru refacerea zonei
Gloria, șantier în lucru

the amphitheater proposed for the
restoration of the Gloria area, worksite

foto / photo: Vlad Eftenie

arhitecturale sau artistice, în exprimarea lui Ciprian Mihali – în „locuri-atribut”. Care ar fi locul-atribut prin care cineva ar recunoaște instantaneu Sectorul 3? Ce anume ne-am trece pe stema, pe drapelul acestui sector?

Ș.D.: Cred că ar fi mai multe prezențe care pot aspira la acest titlu onorific, dar acum, în acest moment, imaginea acestei părți de oraș ar fi cel mai ușor recongnoscibilă prin Statuia lui Alexandru Iona Cuza, cea din colțul parcului cu același nume. Cred că și plastica figurativă a statuii în sine, dar care trăiește împreună cu întreaga amenajare a parcului, fac ca acel loc să fie emblema – în această clipă, cel puțin – a întregului Sector.

C.H.: Totuși, de ce Cuza și nu Joja sau, știu eu, Oblemenco?? Care este justificarea alegerii acestui simbol, invocarea acestui personaj al „unității”? Căci, dacă sunt invitat să mă recunosc într-un simbol, mi-aș dori, personal, să fiu și eu de acord cu această propunere, și pe de altă parte, nu mi-ar plăcea să accept o stare de lucruri de prea multe ori gândită și „sacralizată” alandala, în România, ca și în București, de altfel – vezi numai titulaturile de noaptea minții ale liceului de matematică „Mihai Eminescu”, Liceului Sportiv „Mircea Eliade”...

Ș.D.: ...liceului de muzică „Tudor Vianu”...înțeleg. Poate, intuitiv, l-am asociat ideii de unire, stării împreună ori eroului civilizator care consacră Bucureștiul drept prim oraș al țării... iar vizual vorbind, mi-a plăcut să observ cum, dintr-un anume unghi de vedere, de la intrare, cele două aripi ale statuii par să se deschidă, să dea prestanță întregului ansamblu, chiar dacă această lectură împreună se face sub forma aducerii în același plan vizual a corpului statuii cu cele două mari ansambluri de locuit.

C.H.: Monument, totuși, contemporan – ceea ce îmi aduce în memorie o listă a unor orașe sau mari cartiere inventate (la noi, orașul Victoria, de pildă) care, însă, locuite de oameni, au fost nevoite să-și inventeze propria grilă de simboluri-repere. Situație care, iarăși, îmi pare o șansă pentru acest cartier cu o istorie veche extrem de firavă, dacă ne-am gândi la moșteniri arhitecturale ori artistice, și care s-ar putea afla în fața oportunității de a-și crea, a la Charles Moore/New Orleans, a sa proprie Piazza d'Italia. Dacă modernitatea comunistă a redus cartierul la stadiul cultural și civilizațional propriu proletarietului, de ce acesta nu s-ar putea reinventa ca „leagăn al artelor contemporane”, situație care l-ar și particulariza în raport cu celelalte Sectoare ale Bucureștiului?

Ș.D.: Personal, ca arhitect, nu agreez ideea de invenție apropo de oraș – cred că 99% din ceea ce există, acum, în „viață” a fost deja inventat; repet, arhitectural și urbanistic vorbind. Nu noi am inventat mașinile și tipurile de străzi în oraș, ci doar trebuie să le folosim corect și în avantajul oamenilor; la fel în cazul marilor ansambluri de locuințe colective, la fel în cazul garajelor, deci noi, ca locatari ai acestui sector și ai acestui oraș, trebuie doar să reînvățăm și să folosim aceste invenții de altădată. Evident, atunci când se va schimba radical unul dintre pilonii construcției arhitecturale sau urbane, va trebui să învățăm să trăim într-o nouă paradigmă a invenției. Ca investiție artistică, însă, sigur că putem încerca și experimenta orice ne dorim în această ordine – acesta a fost, de altfel, și scopul simpozioanelor de artă sculpturală desfășurate deja în parcurile sectorului, intenția noastră de a observa și de a fi în apropierea lucrurilor și artiștilor de valoare. Sigur că simțim că din acest punct de vedere, un spor se poate aduce imaginii sectorului, dar pentru moment ne aflăm parcă într-un fel de timp de

C.H.: Still, why Cuza and not Joja or, who knows, Oblemenco?? What justifies the choice of this symbol? To evoke 'unity'? Because, should I be invited to identify myself with a symbol, I would like to agree with this proposal first, and, on the other hand, I wouldn't accept a state of affairs which is devised and „sacralised” recklessly in Romania and, of course, in Bucharest. Think only of the way in which, in a state that could only be labelled as weak-mindedness, they gave the name of the national poet, Mihai Eminescu, to the Mathematical College or MirceaEliade to the Sports Highschool ...

S.D.: ... and Tudor Vianu to the Music College. Yes, I see what you mean. Maybe, intuitively, we associated Cuza's name with the idea of unification, of togetherness or with the idea of the civilising hero that made Bucharest into the capital of a unified country. Visually speaking, I really enjoyed noticing how, if looked from an angle, from the entrance, the two wings of the statue seem to raise and confer a commanding appearance to the whole ensemble, even if this reading visually brings together the body of the statue and the two large housing developments.

C.H.: However, this is a contemporary monument, which reminds me of a list of some towns or large invented neighbourhoods (for instance, Victoria town, in our country) which, being inhabited by people, were forced to invent their own symbols-cum-landmarks. This gives a chance to this neighbourhood and its short history to create, in the way Charles Moore did in New Orleans, its own Piazza d'Italia. If communist modernity reduced this neighbourhood to the culture and civilisation of the Proletariat, why couldn't it reinvent itself as the „cradle of contemporary arts”, in which case it would find its own identity among the other districts of Bucharest?

S.D.: As an architect I don't like the idea of invention when speaking of towns – I think that 99% of what is 'alive' today has been already invented, let me repeat myself, in terms of urbanism and architecture I mean. We have invented neither the cars nor the kinds of streets; we just have to use them properly to the benefit of people. Likewise, when we speak of the big collective housing estates or garages; we have to learn again how to use these inventions of the past. Of course, when one of the pillars of architectural or urban construction changes radically, we'll have to learn how to inhabit the new paradigm of that invention. Certainly, if we consider an artistic investment, we may try and experiment anything we wish in this respect – in fact, that was the goal of the symposia on sculptural art that took place in the parks of the district: our intention was to observe and be close to valuable artists. From this viewpoint we feel, of course, that we can enhance the image of the district, but for the time being we are in a sort of moment of respite after the race during which we tried to meet the immediate, „basic” needs of the dwellers: to build decent roads and pavements, clean markets, better stores than in other districts, parks in which they would enjoy walking or spending some time – if people don't find such things nearby, they'll migrate to other parts in which they find whatever they miss. Undoubtedly, one needs some everyday landmarks, but such things have to be given a thought before being accepted and proposed to the dwellers – you can't possibly build Fontana di Trevi in Bucharest - that would be grotesque.

C.H.: Having arrived at this point, we may remember the